

AMO - zrkadlo poľnohospodárstva

Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora s vážnym znepokojením sleduje rozširovanie afrického moru ošípaných na východe Slovenska.

Len spoločným dôsledným postupovaním štátu, drobnochovateľov, veľkochovateľov a poľovníkov dokážeme nad africkým morom ošípaných zvíťaziť. Musíme 100% dodržiavať veterinárne nariadenia, ktoré môžu ochrániť veľké chovy ošípaných na Slovensku a udržať tak 38% potravinovú sebestačnosť v produkcii slovenského bravčového mäsa.

Aktuálna a pre chovateľov obzvlášť nepríjemná téma bola dôvodom na zorganizovanie tlačovej besedy, ktorá sa uskutočnila 20. augusta. Podľa informácií Štátnej veterinárnej a potravinovej správy SR stojí v pozadí nárastu nových prípadov aj nedisciplinovanosť niektorých tamajších chovateľov, porušovanie veterinármi nariadených ochranných opatrení alebo nelegálny predaj odstaviť v Maďarsku. Predseda SPPK Emil Macho pred novinármi uviedol, že Slovensko sa od okolitých krajín odlišuje prípadmi AMO práve v tom, že nákazu sme si na územie SR zavliekli vlastnou nedisciplinovanosťou malých nelegálnych chovateľov ošípaných a nie prostredníctvom nakazených diviakov, ako boli prípady susedných štátov.

Aj ústredný riaditeľ Štátnej veterinárnej a potravinovej správy SR Jozef Bíreš potvrdil ako zdroj nákazy na juhovýchode Slovenska neregistrované malé chovy.

Každé jedno porušenie veterinármi nariadených pravidiel pritom zvyšuje riziko zavlečenia nákazy do ďalších lokalít Slovenska.

„Pokiaľ sa stretnú dva faktory, a to na AMO pozitívny diviak a nepozorný chovateľ, tak to môže znamenať len kontamináciu domáceho chovu ošípaných. Medzi drobnochovateľmi je veľký neporiadok. Pred Európskou komisiou som sa pri vysvetľovaní príčiny nákazy až hanbil. Slovensko dokázalo roky odolávať riziku AMO z okolitých štátov a dnes sme si túto nákazu zavliekli do krajiny sami vlastnou nezodpovednosťou,“ dodal J. Bírěš.

SPPK preto dôrazne apeluje na všetkých **chovateľov a aj bežných obyvateľov v rizikových oblastiach**, aby v maximálne možnej miere dodržiavali pokyny veterinárov a hygienické predpisy, nenakupovali odstavné od neregistrovaných chovateľov /predaj načierno/ alebo aby sa v tomto čase neorganizovali spoločné poľovačky slovenských poľovníkov v Maďarsku a maďarských poľovníkov na Slovensku.

„Rovnako vyzývame chovateľov, aby nakupovali len certifikované krmivo od overených výrobcov a aby na dedinách nedávali drobnochovateľia na skrímenie ošípaným rizikové krmivo. Aj špinavé šupky od melónov dovezených z Maďarska môžu byť zdrojom vírusu AMO,“ uviedol Emil Macho.

SPPK apeluje aj na všetkých **velkochovateľov na Slovensku**, aby v súčasnej situácii denne kontrolovali, či všetci pracovníci v chovoch 100% dodržiavajú veterinárne opatrenia a znižujú riziko zavlečenia nákazy.

Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora vyzýva aj **všetkých poľovníkov**, aby v maximálne možnej miere znižovali denzitu populácie diviakov a v okamžite pristúpili k lovu aj zakázaným spôsobom.

Rozšírenie AMO do veľkých profesionálnych chovov by znamenalo katastrofu pre slovenský chov ošípaných, ďalší prepád už aj tak veľmi nízkej 38% potravinovej sebestačnosti vo výrobe bravčového mäsa a obrovské negatívne ekonomické dôsledky. Pritom práve veľké chovy sa nachádzajú v rizikových oblastiach a najmä pozdĺž hranice s Maďarskom.

„Prvé prepočty, ktoré sme si urobili, naznačujú, že likvidácia napadnutých chovov a ich zrušenie by znamenali okolo 150-160 mil. eur strát,“ doplnil predseda SPPK.

„Balík peňazí, ktorý by sa mohol dať do prevencie, má oveľa nižšiu hodnotu, než samotná likvidácia zvierat. Sebestačnosť v produkcii bravčového mäsa by bola následne ďaleko nižšia a dovážali by sme nekvalitné mäso zo západoeurópskych krajín – najmä z Belgicka a Španielska, ktoré obsahuje vysoký podiel antibiotických látok,“ vysvetlili novinárom predseda Zväzu chovateľov ošípaných na Slovensku Andrej Imrich.

K 20. augustu veterinári potvrdili už spolu 14 prípadov nákazy. Riziko vzniku ďalších prípadov bude úmerne stúpať tomu, ako na jeseň začnú poľnohospodári kosiť kukuricu, kde sa momentálne zdržiavajú migrujúce diviaky. Aj preto musí byť spolupráca medzi poľovníkmi a poľnohospodármi intenzívna práve v tomto období.

Zväz chovateľov ošípaných na Slovensku vyzýva vládu SR, aby sa danou problematikou intenzívne zaoberala a na prípadnú nariadenú eradikáciu vyčlenila dostatočný objem finančných prostriedkov.

Stavy ošípaných:

V roku 2002 ..... 1,55 mil. ks ošípaných

Podľa PS SR sú stavy zaregistrovaných zvierat k
15.08.2019

Počet všetkých registrovaných živých ošípaných	533 977

Z toho prasníc	34 633

Z toho plemenných kancov	0

Farmy

Počet všetkých fariem s registrovanými ošípanými	1 934

Z toho počet fariem s registrovanými prasnicami	780

Z toho počet fariem s registrovanými plemennými kancami	0

Pozrite si aj krátky videozostrih z tlačovej besedy